

Kadernotitie 2026

gemeenschappelijke regeling

Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen

Inleiding

In het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen als gemeenschappelijke regeling een kadernotitie op te stellen, die richtinggevend moet zijn voor de opstelling van haar begroting voor het aankomend begrotingsjaar 2026.

De begroting 2026 wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken opgenomen in de primitieve begroting, tenzij dit al is besloten door het Algemeen Bestuur.

De begroting voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit betekent dat de daarin voorgeschreven gegevens in de begroting worden opgenomen.

Indien indexering van kosten noodzakelijk is, is het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling BBP uit de septembercirculaire 2024 van 2,6% de basis voor de begroting 2026.

Voor alle van toepassing zijnde financiële richtlijnen wordt verwezen naar de bijlage bij deze kadernotitie.

Algemene informatie

NGS is een in 2011 opgerichte gemeenschappelijke regeling met de status van openbaar lichaam tussen 10 gemeenten in de regio Baronie. NGS is de (gedeeltelijke) rechtsopvolger van de GR Milieu en Afval Regio Breda (MARB) respectievelijk van het voormalige Stadsgewest Breda. De status van openbaar lichaam vloeit voort uit de grote mate van zelfstandig handelen, die samenhangt met het doel: het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten bij de eeuwigdurende nazorgverplichtingen van de Regionale Stortplaats Zevenbergen en de Afvalstoffenberging Bavel-Dorst.

Tot aan 2019 werd er vanuit gegaan dat Stortplaats Zevenbergen op korte termijn overgedragen zou worden aan de provincie Noord-Brabant, op basis van de zogenaamde "leemtewet bodembescherming". In deze wet is bepaald dat de eeuwigdurende nazorg van stortplaatsen, waar op of na 1 september 1996 nog afval is gestort, bij de provincie komt te liggen op basis van een op te stellen nazorgplan.

Medio 2019 is er tussen Provincie Noord-Brabant en de exploitanten, waaronder de GR NGS, een overeenkomst afgesloten om binnen een periode van 5 jaar te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om het doelvermogen omlaag te brengen. In de ALM studie door de Provincie van 2018 is de rekenrente vastgesteld op 3,65%. In het convenant dat in 2019 is afgesloten is, tussen exploitanten en de Provincie is besloten de rekenrente te handhaven op 5,06% voor een periode van 5 jaar. Begin 2021 is er in onderling overleg besloten om de in 2019 afgesloten overeenkomst te herdefiniëren op proces, inhoud en looptijd.

De overeenkomst is in juni 2024 afgelopen. De provincie en de exploitanten hebben altijd de intentie gehad om de overeenkomst te verlengen maar in het bestuurlijk overleg in 2024 is besloten om dit niet te doen.

De provincie heeft begin 2024 de rekenrente formeel vastgesteld op 3,45% n.a.v. uitgevoerde ALM studie in 2023. De Provincie heeft wel een signaal afgegeven dat er een heffingsaanslag wordt opgelegd n.a.v. de gewijzigde rekenrente.

De insteek van de exploitanten is om de overdrachtsdatum van de stortplaats naar 2065 te schuiven zodat er meer ruimte is om het benodigde doelvermogen op te bouwen. Want hoe korter de termijn is, hoe hoger het doelkapitaal zal zijn vanwege de onzekerheden over de uitgaven op lange termijn. Op het moment dat er geen percolaat meer uit het stortlichaam komt, heeft de GR ook minder kosten.

Afgesproken dat de tussentijdse nazorgplannen van de exploitanten geactualiseerd worden zodat ze aan de provincie kunnen worden aangeboden voor een eerste beoordeling. Voor 1 juli 2025 moeten definitieve nazorgplannen bij de provincie zijn ingeleverd. De verwachting is dat eind 2025 bekend is wat het nieuwe doelvermogen is en hoe hoog en wanneer PNB een aanslag oplegt. Hiervoor dient een garantstelling door de GR/gemeenten afgegeven te worden aan de Provincie.

Omdat de Provincie Noord-Brabant een aanslag gaat opleggen en verwacht wordt dat deze hoger uitkomt dan het beschikbare doelvermogen, evenals voorgaande jaren, wordt geadviseerd om hiervan melding te maken in de risicoparagraaf.

De stortplaats Bavel-Dorst valt niet onder de leemtewet en de financiering van de eeuwigdurende nazorg blijft dus de verantwoordelijkheid van de Gemeenschappelijke Regeling. Sweco Nederland B.V. is vergunninghouder, eigenaar en uitvoerende partij van de overeengekomen nazorgtaken, de GR NGS beheert het nazorgfonds. GR NGS is sinds 2014 gebonden aan het schatkistbankieren, waardoor rente-inkomsten zijn weggevallen en een jaarlijkse bijdrage vanuit de deelnemende gemeenten noodzakelijk is om het doelvermogen op peil te houden.

De huidige ontwikkelingen van de rentestanden biedt de GR NGS de kans om hiermee hogere rente-inkomsten te generen.

Sinds 2023 behaalt de GR NGS inkomsten uit de rentestand, het behaalde resultaat van 2023 is in 2024 uitgekeerd aan de gemeenten o.b.v. de bijdrage die iedere gemeente doet. Alle middelen voor Bavel-Dorst zijn belegd in de schatkist en genereren (minimale) renteopbrengsten. Het provinciale nazorgfonds, waar ook de circa € 12 miljoen voor Zevenbergen onderdeel van is, wordt vanaf eind 2019 weer belegd, waardoor hier weer een rendement gehaald wordt op de gelden. Derhalve is het voordeliger om de kosten van pre-nazorg te betalen uit de voorziening voor Bavel-Dorst. Hierdoor ontstaat er een vordering vanuit Bavel-Dorst op de stortplaats Zevenbergen.

De gemeenschappelijke regeling heeft zelf geen personeel in dienst. Middels een dienstverlenings-overeenkomst is de volledige bedrijfsvoering ondergebracht bij de gemeente Breda.

In grote lijnen is de taakuitvoering te splitsen in:

- Beheer van het vermogen
- Control van het technisch beheer
- Advisering van Dagelijks en Algemeen Bestuur
- Ondersteuning op secretariaat en administratief gebied

Daarnaast is er nauwe, zowel technische als adviserende betrokkenheid bij de totstandkoming van het tussentijdse nazorgplan voor stortplaats Zevenbergen en het onderzoeken van de alternatieven.

Gezien het feit dat de GR NGS alleen toezicht houdt op de uitvoering en geen beleid maakt wordt in 2025 onderzocht of er organisatorische alternatieven zijn voor de GR NGS.

Het dossier naheffing Attero is in februari 2024 afgerond en is derhalve niet meer toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling.

Financiële informatie

De financiële verplichtingen uit hoofde van de eeuwigdurende nazorg van Bavel-Dorst worden gefinancierd uit een doelvermogen die in 2023 qua omvang zal zijn afgestemd op de contant gemaakte nazorgkosten uit het nazorgplan van 2007. Het nazorgplan 2007 wordt in 2024/2025 door Sweco geactualiseerd en het benodigde doelvermogen wordt herberekend.

De basis hiervoor is het RINAS-model. Rinas staat voor **Rekenmodel Ipo** (interprovinciaal overleg) **Nazorg Stortplaatsen** en baggerdepots en wordt landelijk gehanteerd om de nazorgplannen financieel te vertalen.

Dotatie en bijdrage Bavel-Dorst

In de begroting 2025 is vastgesteld dat de bijdrage voor de deelnemende gemeenten voor de jaren 2025 t/m 2028 geëgaliseerd wordt op een bedrag van € 663.295.

Het onderzoek naar de kwaliteit van de totale afdeklaag is afgerond. Op basis hiervan kan gesteld worden dat levensduur verlengd kan worden van 50 naar 100 jaar.

Tot op heden wordt de bepaling van de jaarlijkse dotatie en bijdrage altijd gebaseerd op het model dat Sweco heeft ontwikkeld. In 2020 is door Sweco een herberekening gemaakt van het benodigd doelvermogen per dat jaar, waarbij alle facetten van het nazorgplan opnieuw zijn beoordeeld. Vooral het verlengen van de levensduur van de afdekfolie, leidt op korte en middellange termijn tot financiële mogelijkheden voor de GR. Verder heeft de herberekening van het benodigd doelvermogen per 2020 uitgewezen dat dit circa 10% lager is dan de werkelijke hoogte van de voorziening ultimo 2020. Ook dit biedt voor de korte termijn financiële mogelijkheden.

Afhankelijk van het nazorgplan dat wordt opgesteld door Sweco zal een nieuw doelvermogen uitgewerkt worden.

Kaders met betrekking tot gelijkblijvende bijdrage Bavel-Dorst 2024-2027

Gezien de ontwikkeling van de levensduur afdeklaag ziet de GR NGS vooralsnog geen reden om de bijdrage van de deelnemende gemeentes voor de periode van 2025 t/m 2028 nu aan te passen. Wanneer Sweco het nieuwe doelvermogen heeft berekend zou de bijdrage van de deelnemende gemeentes mogelijk naar beneden bijgesteld kunnen worden. Verwacht wordt dat de berekening van het nieuwe doelvermogen in 2025 wordt gedeeld.

Ontwikkelingen stortplaats Zevenbergen

Zoals hiervoor gemeld is de overeenkomst, tussen Provincie en de exploitanten niet verlengd en wordt in het tussentijds nazorgplan opgenomen dat de overdracht naar de Provincie staat gepland voor 2065. Het beheer en onderhoud (pre-nazorg) wordt uitgevoerd door Attero en in de komende periode betaald. De overeenkomst pre nazorg is ingegaan op 1 november 2022.

Op de balans onder 'waarde zand' staat een bedrag opgenomen, Attero heeft te kennen gegeven dat dit zand niet meer aanwezig is en dit zand is gebruikt voor het afdichten van de berg. Nadere informatie zal nog worden opgevraagd bij Attero.

Belastingplicht GR NGS

De belastingdienst heeft vragen gesteld over het feit dat de GR omzetbelasting/btw terug claimt. Dit is echter onterecht omdat de GR geen omzet behaalt. Met de belastingdienst is in 1989 of 1990 de afspraak gemaakt dat de GR btw-vrijstelling heeft m.b.t. de stortplaats Bavel-Dorst. De belastingdienst heeft aangegeven (november 2024) dat zij overweegt een naheffing op te leggen over de aanslag vanaf 2019.

Over de activiteiten die Attero voor de GR uitvoert, is de GR wel btw verschuldigd. Het niet kunnen terugvorderen van de btw heeft tot gevolg dat de GR jaarlijks extra kosten zal maken voor bedrijfsvoering en voor afrekening Attero.

De fiscalist van de gemeente Breda is op dit moment aan het onderzoeken of er gronden zijn om bezwaar te maken, mocht de belastingdienst de besluiten de naheffing op te leggen. Omdat in het verleden (2009) voor Bavel-Dorst een vrijstelling geldt/gold. Sweco brengt daarom geen BTW in rekening aan de GR NGS.

Bedrijfsvoeringskosten

Aangezien de planning van overdracht van stortplaats Zevenbergen uitgesteld is en er naar alternatieven gezocht wordt en het feit dat er ook voor stortplaats Bavel-Dorst een onderzoek wordt gestart naar mogelijkheden om van het leemtetwet kader af te stappen, wordt voorgesteld om de uren

voor benodigde technische, financiële en secretariële ondersteuning gelijk te houden aan de laatste jaren. Hierin is het behalen van kostenbesparing niet realistisch.

Het aantal overeengekomen benodigde reguliere uren met betrekking tot het technische beheer blijft voor 2026 derhalve gehandhaafd op 250.

Het aantal uren voor financiële ondersteuning blijft gehandhaafd op 170 uur.

Het aantal uren voor secretariële ondersteuning blijft gehandhaafd op 80 uur. Het aantal uren voor advisering van DB en AB blijft gehandhaafd 95 uur.

Aanvullende taken worden uitgevoerd op basis van werkelijk bestede uren.

De overige kosten blijven gehandhaafd op het niveau van 2025.

B E S L U I T :

De kadernotitie 2026 voor de Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen vast te stellen.

Aldus besloten op 5 december 2024



G.J.A.M. de Weert
Voorzitter

Bijlage 1 **Financiële richtlijnen**

1. Van het Dagelijks Bestuur (DB) van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) wordt verwacht dat hij een structureel financieel-sluitende meerjarenbegroting 2026-2029 aanbiedt aan de deelnemers. De gehanteerde begrotingsuitgangspunten door de GR dienen in de begroting 2026 van de GR inzichtelijk te worden gemaakt. In de begroting 2026 dient een overzicht te worden opgenomen met de meerjarige bijdrage (2026 t.e.m. 2029) per deelnemer.
2. De begroting en jaarrekening dienen te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
3. De begroting dient te worden opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Dat wil zeggen dat geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting mogen worden opgenomen, tenzij dit eerder door het Algemeen Bestuur is besloten.
4. De begroting bevat een overzicht met het verloop van de (bestemmings)reserves. In dit overzicht is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel van de reserve omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt de GR deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er niet besloten tot vrijval dan geeft de GR in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgaven voor deze reserve opnieuw aan.
5. De begroting 2026 dient te worden opgesteld op basis van een gelijkblijvende gemeentelijke bijdrage ten opzichte van het begrotingsjaar 2025. Als dit leidt tot beleidsmatige keuzes dienen deze aangegeven te worden in de kaders voor de begroting 2026.
Voor de meerjarenbegroting 2026-2029 dient deze gelijkblijvende bijdrage voorlopig als uitgangspunt genomen te worden.
6. De GR beschrijft in de begroting 2026 in hoeverre de bijdrage van de gemeente/deelnemers gelijk kan blijven aan de bijdrage voor 2025. Dit kan door besparingen voor te stellen of beleidsinhoudelijke keuzes aan te geven.
7. Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemers. De GR kan hiervan afwijken; hiertoe dient het DB een expliciet en gemotiveerd voorstel tot resultaatbestemming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur van de GR.
8. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is aandacht voor de risico's door deze te kwantificeren, te prioriteren en de beheersingsmaatregelen te benoemen.
9. Binnen twee jaar na inwerkingtreding van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) brengen de deelnemers de regeling in overeenstemming met de gewijzigde Wgr.